

IIN KUNNAN STRATEGIA VUOTEEN 2020

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto
2. Toimintaympäristö muuttuu
3. Strategian laatiminen, toteuttaminen ja seuranta
4. Iin arvot ja toimintaperiaatteet
5. Iin visio
6. Tavoitteet ja menestystekijät
  - 6.1 Vetovoimaisuuden turvaaminen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö
  - 6.2 Peruspalveluiden turvaaminen
  - 6.3 Työllisyyden hoito ja osaaminen
  - 6.4 Talouden tasapainottaminen
7. Toimenpiteet
8. tiivistelmä

1. JOHDANTO

Iin kunta täyttää tänä vuonna 640 vuotta. Kaupankäynnistä, puun uitosta, kalastuksesta sekä tervasta kehittynyt Ii on nykyään moderni kunta, jonka väkiluku lähestyy 10 000 asukkaan rajaa. Viime vuosina Ii on saanut runsaasti julkisuutta vahvasta panostuksesta kulttuuriin sekä sitoutumisesta uusiutuvan energian tuottamiseen ja hyödyntämiseen.

Tämä strategia määrittää Iin kunnan kehittämisen suuntaviivat lähivuosiksi. Visio ja päämäärät kuvaavat tulevaisuuden tahtotilaa eli sitä millaiseksi Iin halutaan kehittyvän. Strategiatyössä on tehty valintoja eli etsitty ja valittu keinoja, joilla visio ja päämäärät tullaan saavuttamaan. Strategiaa tarvitaan muuttuvassa toimintaympäristössä. Strategia luo pohjan kunnan johtamiselle ja kehittämiselle. Iin kunnanvaltuuston asettamat linjaukset ja tavoitteet tehdään todeksi luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden päätösten sekä henkilökunnan työn kautta.

Kuntastrategian avulla ennakoidaan tulevaisuutta ja linjataan tarvittavat painotukset sekä valinnat päätöksenteon ja talousarviovalmistelun tueksi. Strategisissa painopistealueissa otetaan huomioon kunnan rooli (1) yhteisönä, toimijaverkostojen osana ja kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäjänä, (2) paikallisen elinympäristön kehittäjänä ja elinvoiman vahvistajana sekä (3) palveluiden järjestäjäorganisaationa ja monialaisena konsernina.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ MUUTTUU

Strategiaa on laadittu varsin epävarmassa tilanteessa. Maailmantalouden yleinen epävarmuus ja erityisesti euroalueen heikentynyt kilpailukyky ja euron epävakaus ovat heijastuneet Suomeen. Suomalaisen yritysten kilpailukyky on heikentynyt, mikä näkyy viennin vähenemisenä ja pitkään jatkuneen kauppataseen ylijäämän muuttumisena alijäämäksi. Tällä on suoraan vaikutuksia koko julkiseen talouteen. Työttömyys on kasvanut, valtion ja kuntien talous on heikentynyt ja julkinen talous on entisestään velkaantunut.

Maan hallitus on valmistellut isoja kuntarakenneuudistuksia, mutta päätöksiä on vielä vähän. Kuntien toimintaan vahvasti vaikuttavat kuntarakenneuudistus. Meneillään on samanaikaisesti valtionosuusjärjestelmän uudistus, jolla tämän hetken tietojen mukaan tulee olemaan negatiivisia vaikutuksia linnun talouteen. Oulun seudun kuntarakenneselvitys on meneillään ja ehdotus on valmis vuoden 2014 loppuun mennessä.

Kriisikunnaksi voidaan nimetä sellainen kunta, jonka vuosikate on negatiivinen, jossa tuloveroprosentti on vähintään 0,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin keskimäärin muissa kunnissa, jossa lainaa asukasta kohden on vähintään puolet enemmän kuin kunnilla keskimäärin, jossa omaa pääomaa on alle puolet kunnan koko varoista, jossa kunnan suhteellinen velkaantuneisuus on vähintään 50 prosenttia ja jossa kunnan taseessa on kertynyttä alijäämää. Vuoden 2013 tilinpäätöksen mukaan lissä kolme kriisikuntakriteeriä täyttyy.

Tällä hetkellä kuntien kautta kanavoidaan hyvin suuri osa yhteiskunnallisista palveluista. Palvelut ovat vahvasti säänneltyjä ja niihin kuluu suuri määrä resursseja. Nykyisessä taloustilanteessa resursseja on liian vähän tarpeisiin nähden mikä näkyy kuntien ahdinkona. Kunnan palveluroolia ja tehtäviä tullaan tarkastelemaan kriittisesti ja on hyvin todennäköistä, että kuntien rooli yhteiskunnallisten palveluiden tuottajana ja järjestäjänä tulevaisuudessa muuttuu.

Viimeisten vuosien aikana suurten kaupunkiseutujen merkitys on korostunut. On arvioitu, että taloudellinen kehitys tulee perustumaan suurten kaupunkiseutujen ja niiden keskuskaupunkien vetovoimaan ja kilpailukykyyn. On todennäköistä, että elinkeinoelämän, työpaikkojen ja työikäisen väestön keskittyminen harvoille elinvoimaisille kasvuseuduille jatkuu edelleen. Linnun sijainti Oulun kasvukeskusalueella antaa hyvän lähtökohdan myös linnun kehitykselle. Kehityksen taustalla vaikuttaa useita muutosvoimia, kuten:

- Talouden globaali rakennemuutos ja sen vaikutukset paikallistalouteen. Kysymys siitä, mihin yritykset hakeutuvat ja investoivat tulevaisuudessa?
- Kaupunkimaisen elämäntavan yleistymisen sekä arvojen ja elämäntapojen erilaistuminen. Nuorison hakeutuminen alueille, jotka tarjoavat hyvät opiskelu- ja työllistymismahdollisuudet.
- Ilmastonmuutos sekä energian hinnan nousu

3. STRATEGIAN LAATIMINEN, TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

Päätös linnun kuntastrategian laatimisesta tehtiin kunnan talousarviokäsittelyn yhteydessä talvella 2013. Varsinainen työ käynnistettiin helmikuussa 2014 ja strategiatyö päätettiin toteuttaa kevään

aikana niin, että valmista on kesäkuussa 2014. Hyvänä tausta-aineistona on lin kunnan hyvinvointikertomus ja syksyllä 2013 laadittu kunnan elinkeino-ohjelma.

Strategian laatimisessa on haluttu korostaa osallisuutta. Käytännössä tämä on toteutunut niin, että työtä on tehty ns. laajennetun valtuuston voimin varsinaisissa strategiaistunnoissa, joita kevään aikana toteutettiin 5 kappaletta. Strategiatyöhön ovat osallistuneet kunnanvaltuutettujen lisäksi keskeisten sidosryhmien edustajat eläkeläisjärjestöistä, nuorisovaltuustosta, seurakunnasta, kyläyhdistyksistä, yrittäjäjärjestöistä ja Oulunkaaren kuntayhtymästä. Lisäksi kuntalaisilla on ollut mahdollisuus vaikuttaa vastaamalla työn etenemisen aikana avoimna olleisiin internet –pohjaisiin kyselyihin. Strategiatyön aikana syntynyt aineisto on ollut nähtävillä kunnan internet-sivuilla.

Strategiaistunnoissa esiin nousseet näkökulmat ja painotukset muodostivat ”punaisen langan” strategialle. Lisäksi strategiaistunnoissa ja välityökyselyissä on haettu konkreettisia sekä lyhyen että pitemmän tähtäimen toimenpiteitä, joilla strategiaa lähdetään toteuttamaan.

Talousasioiden tarkasteluun järjestettiin erillinen talousseminaari 27.5., jossa käytiin läpi lin kunnan talouden toteutumaa viime vuosina sekä ennakoitiin talouden rakenne- ja investointitarpeita lähivuosina.

Strategia on viestintää ja toimintaa. Strategian on määrä ohjata koko kuntakonsernin toimintaa. Kunnan johdon tulee puhua tavoitteista ja keinoista, jotta strategiasta tulee henkilöstölle käytännön toimintaa. Strategian pitää tarjota konkretiaa ja jokaisella työntekijällä pitää olla käsitys siitä, miten hänen työnsä vie kohti tavoitetta. Kunnan strateginen johtaminen konkretisoituu käytännön toimintasuunnitelmien ja ohjelmien sekä seurannan ja arvioinnin kautta. Tavoitteena on, että tämä strategia ohjaa myös muiden strategian laatimiseen osallistuneiden organisaatioiden toimintaa niin, että yhdessä tehden strategian vaikuttavuus saadaan mahdollisimman suureksi ja tulokset näkyvät kunnassa ja kuntalaisten arjessa.

Vuoden 2015 tavoitteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi tullaan asettamaan osana kunnan talousarvion valmistelua. Jatkossa strategian toteuttaminen tapahtuu strategiaa täydentävien toteuttamissuunnitelmien kautta normaalin talousarviokäsittelyn yhteydessä. Toteuttamissuunnitelmissa esitetään keskeiset toimenpiteet ja vastuut. Strategian toteutumista tullaan seuraamaan ja siitä raportoimaan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seuranta.

Aikataulullisesti palvelualueittaisten strategian toteuttamissuunnitelmien valmistelu ajoittuu syksyille 2014. Työ jatkuu myös strategian mittareiden kehittämisen osalta.

Strategiaa tarkistetaan valtuustokausittain. Kunnanvaltuusto hyväksyy strategian tavoitteet vuosittain osana talousarviota. Strategian toteutumista seurataan osana normaalia toimintojen seuranta. Valtuustokauden puolivälissä arvioidaan laajemmin sitä, miten strategian toteuttaminen on edennyt ja tehdään tarvittaessa linjamuutoksia strategiaan.

Kunnan kehityksen kannalta keskeiset sidosryhmät ovat osallistuneet strategian valmisteluun. Tarkoituksena on, että kaikki strategian laatimisessa mukana olleet tahot käsittelevät strategian omissa kokouksissaan kesän ja syksyn 2014 aikana ja edistävät strategian toteutumista omien

periaatteidensa ja voimavarojensa mukaan. Strategian onnistumisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että kaikki osapuolet tekevät työtä Iin menestymisen ja hyvinvoinnin eteen.

4. IIN ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Luovuus ja idearikkaus

- Haemme ja rohkaisemme hyvien toimintatapojen löytämistä
- Tuemme luovuutta ja innostusta asioiden tekemiseen

Toisista huolehtiminen

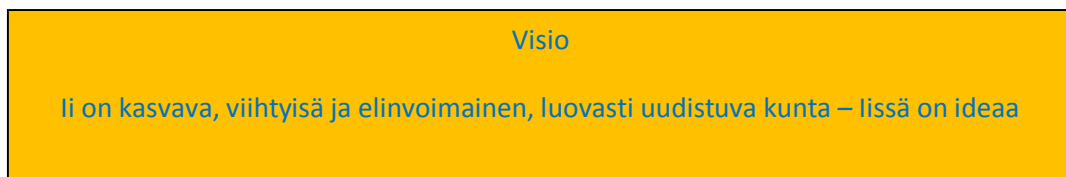
- Rakennamme yhdessä viihtyvyyttä ja hyvinvointia
- Varmistamme asukkaiden turvallisen elämän koko elinkaaren ajaksi

Uudistuminen ja osaaminen

- Mahdollistamme tasapainoisen kehityksen
- Tuemme kekseliäisyyttä ja innovatiivisia palveluratkaisuja

5. IIN VISIO

Iin visio kertoo sen, minkälainen Iin halutaan olevan. Strategiset päämäärät täsmentävät visiota. Ne ovat visiosta johdettuja pitkän aikavälin tavoitteita, joiden toteutumisella kuljetaan kohti visiota.

6. TAVOITTEET JA MENESTYSTEKIJÄT

Ii on ja haluaa olla kasvukunta. Tavoiteltava väestönkasvu on vähintään 1 % vuodessa. Työttömyys on saatu laskettua koko maan keskiarvon tasolle, alle kymmenen prosentin. lissä asuva saa peruspalvelut omasta kunnasta kaikissa elämän eri tilanteissa. Iin kunnan talous on ylijäämäinen ja velkamäärä on saatu käännettyä laskuun. lissä on hyvä asua, elää ja yrittää.

Päästäkseen tähän tavoitteeseen Iin tulee onnistua määrättyissä asioissa, jotka ovat onnistumisen kannalta keskeisiä menestystekijöitä. Iin tulee onnistua seuraavissa asioissa:

- Vetovoimaisuuden turvaaminen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö
- Työllisyyden hoito ja osaaminen
- Peruspalveluiden turvaaminen
- Talouden tasapainottaminen

Jokaiseen näistä asetetaan vuoteen 2020 ulottuvat tavoitteet.

6.1 Vetovoimaisuuden turvaaminen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö

TAVOITE: Väestönkasvu 1-2 % vuodessa

KESKEISET KEINOT tavoitteeseen pääsemiseksi ovat:

- **Profiloituminen luontoa arvostavana kuntana**
Luonto on läsnä kaikissa Suomen kunnissa tavalla tai toisella. Iissä luonto on hyvin monimuotoista, koska Iissä yhdistyvät meri- ja jokiluonto. Kunta on panostanut vähähiilistä taloutta edistäviin toimenpiteisiin ja luontoarvot sopivat hyvin tähän kokonaisuuteen. Kunta panostaa asennekasvatukseen päiväkodeissa ja kouluissa.
- **Tonttitarjonta**
Ii tarjoaa uusille asukkaille tontteja, jotka ovat kooltaan lapsiystävällisiä. Tonttien ja liittymien hinnat ovat kilpailukykyiset Oulun alueella. Tontit houkuttelevat viihtyisyydellään ja tarjoavat mahdollisuuden luonnonläheiseen asumiseen ja elämiseen. Tyhjä ja tehottomat tontit on otettu käyttöön.
- **Joukkoliikenneyhteydet**
Liikenneyhteydet ovat ratkaisevassa roolissa jatkossakin elinkeinojen kehittämisen ja vetovoimaisuuden näkökulmasta. Liikennemäärät ovat kasvaneet tieliikenteessä, Iissä se näkyy sekä lisääntyneenä ohikulkuliikenteenä että lisääntyneenä Iin ja Oulun välisenä työmatkaliikenteenä. Iin sijainti pääväylien varressa mahdollistaa julkisten liikennevälineiden, tulevaisuudessa mahdollisesti myös raideliikenteen, käytön ja hyvät yhteydet Kemiin ja Ouluun.
- **Maaseudun kylät ja elinvoimaisuus**
Maaseudun elinvoimaisuus on tärkeä vetovoimaisuustekijä. Maaseudulla on monipuolista yritystoimintaa. Maaseutumaisema on siisti ja tienvarret on hoidettu. Kaava-alueiden ulkopuolille ja kylille rakennetaan.
- **Kuntataajaman yleisilme**
Iin kuntakeskus on siisti, omistajat hoitavat omistamiaan alueita ja tontteja. Tyhjä ja tehottomat tontit otetaan käyttöön. Kuntakeskuksen osayleiskaava on voimassa ja sitä lähdetään aktiivisesti toteuttamaan. Kunta vaikuttaa asiaan asemakaavoituksen ja rakennusjärjestyksen avulla sekä hoitamalla omat alueensa kuntoon.
- **Yritysten kehittäminen ja kasvu**
Iiläiset yritykset kehittävät toimintaansa ja tavoittelevat parempaa kannattavuutta. Yritysten kannattava kasvu luo uusia työpaikkoja. Kunta tukee yritysten kasvua maankäytön suunnittelulla, infrastruktuurin rakentamisella, yritysneuvonnalla ja hankinnoilla.
- **Harrastusmahdollisuudet**
Iissä on hyvät harrastusmahdollisuudet, Iissä luonto on lähellä! Kunnan alueelta löytyy loistavia mahdollisuuksia liikuntaan, ulkoiluun, retkeilyyn ja kulttuuriin. Ii on tunnettu

kulttuuristaan. Liikuntapaikkarakentamiseen panostetaan yhdessä yksityisten toimijoiden kanssa.

- **Perheystävällisyys**
Kunta toimii aktiivisesti lapsiperheiden palvelujen järjestämisessä, kuten asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa, päivähoidon järjestämisessä, koulu- ja iltapäivähoitotoiminnassa sekä sosiaali- ja terveystalveissa. Hyvät palvelut ja ennaltaehkäisevään toimintaan panostaminen lisäävät perheiden hyvinvointia ja säästävät kustannuksia. li on lapsi- ja perheystävällinen kunta!
- **Koulutusmahdollisuudet**
lissä on jatkossakin oma lukio, jolla on oma profiili. Tulevaisuudessa lissä järjestetään mahdollisesti kulttuuriin ja uusiutuvaan energiaan liittyvää toisen asteen koulutusta. lillä on hyvä mahdollisuus hyödyntää Oulun seudun koulutustarjontaa.

6.2 Työllisyyden hoito ja osaaminen

TAVOITE: Työttömyys alle 10 prosenttia

KESKEISET KEINOT tavoitteeseen pääsemiseksi ovat:

- **Nuorten voimavarat käyttöön**
Nuorten tulevaisuuden eteen tehtävä työ on parasta mahdollista panostusta tulevaisuuteen. Siitä hyöttyy koko yhteiskunta. Nuoret tarvitsevat ja heille järjestetään kesätyö- ja harjoittelupaikkoja, koulutuspaikkoja, työpajatoimintaa ja oppisopimuskoulutusta yhteistyössä kunnan, oppilaitosten, yritysten ja kolmannen sektorin toimenpitein.
- **Koulutukseen, vapaa-aikaan ja kulttuuriin panostaminen**
Koulutuksen, kulttuurin ja muiden vapaa-ajan palvelujen merkitys ihmisten hyvinvoinnille on tärkeää. Siksi on tärkeää panostaa niihin monipuolisesti ja kokonaisvaltaisesti. Päättäjien halu panostaa koulutukseen, vapaa-aikaan ja kulttuuriin kertoo kunnan elinvoimasta. lissä kulttuuri viedään päiväkoteihin ja kouluihin.
- **Työnantajien ja työnhakijoiden kohtauttaminen**
Työllisyyden hoitoon lähdetään rakentamaan iiläistä työllistämismallia, joka rakentuu yritysten, kunnan ja työnhakijoiden yhteistyöhön. liRekry -tapahtumasta tullaan rakentamaan lin työllisyyden hoidon tueksi pysyväluontoinen kohtaamispaikka (tapahtuma ja nettisivut), joka edistää vuoropuhelua yritysten ja työnhakijoiden välillä. Yrityksiä tiedotetaan tarjolla olevista tukimuodoista ja –palveluista sekä autetaan niiden hyödyntämisessä.

- **Yrittämyönteinen toimintaympäristö**
Työpaikkojen määrän kasvu riippuu yritysten kilpailukyvyistä ja kannattavuudesta. Kunnan mahdollisuudet vaikuttaa suoraan yritysten kilpailukykyyn ovat vähäiset. Iin kunta avittaa yrityksiä järkevällä hankintapolitiikalla, suotuisilla kaavaratkaisuilla, järkevällä maa-ainesuunnittelulla, palveluja edistämällä sekä järjestämällä yritysten tarvitsemaa ”perusneuvontaa”. Käytännön tekojen kautta syntyy Iin yrittämyönteinen ympäristö, jossa yritysten on hyvä kehittää toimintaansa.

6.3 Peruspalveluiden turvaaminen

TAVOITE: Peruspalvelut kaikille kuntalaisille omalta paikkakunnalta eri elämän tilanteissa

KESKEISET KEINOT tavoitteeseen pääsemiseksi ovat:

- **Palvelutarjonnan kuvaaminen, vertailu- ja vaihtoehtoistarkastelu ja elinkaariajattelu**
Peruspalvelut ovat pääosin lakisäätöisiä palveluita. Peruspalveluista tärkeimmät ovat sosiaali- ja terveydenhuolto, opetus- ja sivistystoimi sekä ympäristö ja tekninen infrastruktuuri. Peruspalveluita järjestämällä Iin kunta tarjoaa kuntalaisille edellytykset arjen elämiseen, hyvinvointiin ja perusturvallisuuteen.
- **Palveluiden keskittäminen/uudet palvelumuodot**
Fyysisten palvelupisteiden määrä on vähentynyt ja tulee jatkossakin vähenemään. Tilalle tulevat erilaiset liikkuvat ja sähköiset palvelut. Ii laajentaa palvelutarjontaa asteittain ottamalla rohkeasti käyttöön uusia palvelumuotoja ja hyödyntämällä nykYTEKNOLOGIAN mahdollisuudet. Palvelutuotantoa organisoidaan yhdessä kylätoimijoiden, kolmannen sektorin ja seurakunnan kanssa. Näin varmistetaan palvelutuotannon saatavuus koko kunnan alueella.
- **Yhteisöllisyyden rakentaminen**
Iin kunta panostaa yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen. Yhteisöllisyys on osa kunnan elinvoimaa. Ihmiset ja yhteisöt nostetaan keskeisiksi toimijoiksi ja kunta ottaa roolin taustalla mahdollistajana.
- **Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen**
Henkilöstön hyvinvointiin ja työkykyyn panostaminen on aina kannattava investointi. Kuntien nykytilanteessa ja toimintaympäristön muuttuessa se on ehdottoman välttämätöntä. Osaava, työssään viihtyvä ja hyvinvoiva henkilöstö on menestymisen edellytys. Iin kunta panostaa henkilöstön kehittämiseen ja työskentelyn edellytyksiin.

6.4 Talouden tasapainottaminen

TAVOITTEET: Velkamäärä alle maan keskiarvon per asukas
Ylijäämäinen kuntatalous

KESKEISET KEINOT tavoitteisiin pääsemiseksi ovat:

- Lisää tuloja kunnan kassaan

lin kunnan verotettava tulo kasvoi vuosien 1998 – 2008 välisenä aikana keskimäärin 4,38 % vuodessa. Vuosien 2009 – 2012 välisenä aikana kasvu hidastui ja oli keskimäärin 2,65 % vuodessa. Tämä verotulojen kasvun hidastumista on paikattu veroprosentin nostolla. Samanaikaisesti valtionosuudet ovat kasvaneet ja ne muodostavat merkittävän osan kunnan tulorakenteesta. Valtionosuusleikkaukset ja valtionosuusuudistus merkitsevät lille vuoteen 2020 mennessä yli 4 % veroprosenttiyksikön tuoton menetystä.

lin kunta tekee ennakoluulottomasti päätöksiä, jotta valtionosuusmenetysten tilalle saadaan muita tulolähteitä. Esimerkiksi omasta omaisuudesta saatavaa tuottotasoa nostetaan ja kaikkia verotuloja, asiakasmaksuja sekä omavastuita tarkastellaan ennakoluulottomasti.

- Palvelurakenteen muutostarpeet

Verrattuna samankokoisiin kuntiin, palvelurakenteen kustannustarkastelussa lillä on mennyt hyvin perusturvan osalta, mutta opetus- ja sivistystoimen kustannukset ovat merkittävästi suuremmat. Oulunkaaren kuntayhtymä, joka tuottaa perusturvaan liittyvät palvelut, toimii vertailun mukaan tehokkaasti. Opetus- ja sivistystoimi edellyttää tämän tarkastelun mukaan toimia. Liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut ovat lin vahvuuksia ja selkeästi tärkeä vetovoimatekijä.

lin kunta hakee yhteistyökumppaneita opetus- ja sivistystoimen toteutukseen Oulunkaaren esimerkin mukaisesti. Liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa sekä nuorisotyössä kunta toimii yhdessä kolmannen sektorin, kuten järjestöjen, kyläyhdistysten ja seurojen kanssa.

Kunta hyödyntää uudet teknologian mahdollistamat palvelumahdollisuudet sekä liikkuvat palvelumuodot. Tämä edellyttää riittävää tietoliikennevalmiutta koko kunnassa.

- Investointitoimenpiteet

Kunnan talous on ollut ylijäämäinen viimeiset vuodet ja aikaisemmin syntyneet alijäämät eli tappiot on katettu. Toisaalta investointitarve on ollut niin suuri, että vuosikate ei ole riittänyt kattamaan nettoinvestointeja. Kunta on velkaantunut.

On selvää, että kasvukunnassa investointitarpeita on jatkossakin. lin kunnan tulee investoida järkevästi ja tuottavasti. Myös erilaisia rahoitusmuotoja tulee tarkastella ennakoluulottomasti.

7. TOIMENPITEET

Strategian valmistelun aikana on syntynyt iso määrä toimenpide-ehdotuksia. Toimenpide-ehdotuksia työstetään kunnassa eteenpäin syksyllä talousarvioprosessin yhteydessä.

Toteuttamissuunnitelmiin sisällytetään ne kärkitoimenpiteet, joilla tässä strategiassa asetettuja tavoitteita ja menestystekijöitä lähdetään toteuttamaan.

Strategian toteutusta, sen ohjausta ja seuranta varten tehtävässä jatkaa ohjausryhmä, jonka tehtävänä on huolehtia, että strategian työstämisen aikana syntyneet toimenpide-ehdotukset siirtyvät käytännön työksi ja tekemiseksi. Ohjausryhmän jäseniä ovat: Ilkka Pakonen, Johannes Tuomela, Aila Paaso, Teijo Liedes, Väinö Klasila, Markku Kehus, Erkki Taskila, Anu Vuorinen, Ari Alatossava ja Anna Saksio. Ohjausryhmää täydennetään järjestöjen edustajilla.

Strategian toteutuksesta tiedotetaan kuntastrategian sivuilla www.ii.fi/2020. Kuntastrategiasta tehdään lyhennetty versio, joka jaetaan jokaiseen talouteen ja kouluille. Kuntalaisilla on mahdollisuus seurata strategiatyön etenemistä nettisivujen kautta ja myös vaikuttaa strategian etenemiseen antamalla palautetta ja nostamalla esiin sellaisia käytännön toimenpiteitä, joita strategian toteuttamisessa olisi hyvä ottaa huomioon.

TIIVISTELMÄ

VISIO

II ON KASVAVA, VIIHTYISÄ JA ELINVOIMAINEN, LUOVASTI UUDISTUVA KUNTA
IISSÄ ON IDEAA

ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Luovuus ja idearikkaus

Haemme ja rohkaisemme hyvien toimintatapojen löytämistä

Tuemme luovuutta ja innostusta asioiden tekemiseen

Toisista huolehtiminen

Rakennamme yhdessä viihtyvyyttä ja hyvinvointia

Varmistamme asukkaiden turvallisen elämän koko elinkaaren ajaksi

Uudistuminen

Mahdollistamme tasapainoisen kehityksen

Tuemme kekseliäisyyttä ja innovatiivisia palveluratkaisuja

PÄÄMÄÄRÄT

1. II ON KASVUKUNTA. KUNNAN VÄKILUKU KASVAA VÄHINTÄÄN 1 % VUODESSA
2. TYÖTTÖMYYS ON ALLE MAAN KESKIARVON, ALLE 10 %
3. IILÄISET SAAVAT PERUSPALVELUT OMASTA KUNNASTA KAIKISSA ELÄMÄN VAIHEISSA
4. KUNNAN TALOUS ON YLIJÄÄMÄINEN JA VELKAMÄÄRÄ ON KÄÄNNETTY LASKUUN

KESKEISET KEINOT

Vetovoimaisuuden turvaaminen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö

- Luontoarvot
- Tonttitarjonta
- Joukkoliikennenyhteydet
- Maaseudun kylät ja elinvoimaisuus
- Kuntataajaman yleisilme
- Yritysten kehittäminen ja kasvu
- Harrastusmahdollisuudet
- Perheystävällisyys
- Koulutusmahdollisuudet

Peruspalveluiden turvaaminen

- Palvelutarjonnan kuvaaminen, elinkaariajattelu
- Palveluiden keskittäminen ja uudet palvelumuodot
- Yhteisöllisyyden rakentaminen
- Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen

Työllisyyden hoito ja osaaminen

- Nuorten voimavarat käyttöön
- Koulutukseen, vapaa-aikaan ja kulttuuriin panostaminen
- Työnantajien ja työnhakijoiden kohtauttaminen
- Yritysmönteinen toimintaympäristö

Talouden tasapainottaminen

- Lisää tuloja kunnan kassaan
- Palvelurakenteen muutostarpeet
- Investointitoimenpiteet